

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Hegyedévre	3 "
Egy hóra	1 "
Egyes szám 4 kr.	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Ur-
utca 276. sz., hová az
előfizetések és a lap szét-
küldésére vonatkozó felszó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,
Ferencz-József-tér,
Bauer-féle ház
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogad-
tatnak el. Azonkívül az
összes hirdetési irodákban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A cselekvő államháztartás meg- teremtője.

Budapest, június 16.

Megelégedéssel konstatalhatjuk, hogy parlamentünk gyorsan beletalálta magát az ünnep örömeitől a józan munkahangulathoz való átmenetbe. A költségvetés tárgyalása a képviselőházban megnyugtató folyamatot vesz. A honvédség szükségletét elintézték sok idővesztés nélkül és az expeditiv mód, melylyel a t. Ház e költségvetésén átesett, a legékesebben szóló bizonyítéka ama mélyreható változásnak, mely a királynapok óta politikai életünkben végebe ment. A koronázási jubileum előtt azt a szándékot nyilvánította az ellenzék, hogy a honvédbudget tárgyalásakor megint kibontja a katonapolitikai kérdéseket és heves támadást fog intézni a kabinet állása ellen.

Az éppen lezajlott királynapok közvetlen benyomása alatt azonban eltűnt e szándék s minden különös emóciók nélkül kielégítő gyorsan történt e tárcza költségvetésének tárgyalása. Az ellenzék úgy a korona, mint a nemzet nyilatkozatai folytán némi tartózkodásra érezte magát kötelezve s bizonynyal az az érzet is, hogy a közvélemény jelenlegi gondolkozásmódja a legélénkebb nem-tetszéssel fogadná a parlamenti skandalumok megújítását, azt a bölcs tanácsot sugallta neki, hogy

mostanra tegyen le minden spektakuláról. Ily körülmények között fogott a ház a finanszbudget tárgyalásához, a mely a legfontosabb az államháztartásban s egyuttal az utolsó a parlamentben tárgyalandó ressortbudgetek sorában.

Magától értendő, hogy a nagy komolyság, mely a szőnyegen levő finanszpolitikai kérdésekben van, nemcsak tartalmában, hanem tartamában is a pénzügyi vitának kifejezésre fog jutni. De nem kell látnoki tehetség hozzá, hogy e vita lefolyását nyugodtnak jövendöljük. Hisz Wekerle Sándor pénzügyminiszterünk egyenlő magas becsülésben áll minden pártnál. Nagyszabású, hatalmas és sikeres pénzügyi politikája bírja az egész nemzet tetszését s a működésében való bizalom közös javát képezi a parlament minden frakciójának és pártjának. A cselekvő államháztartás megteremtőjét, a ki Magyarország állami fennállásának egy megingathatatlan alapot adott, egyenlő őszintén tiszteli a szabadelvű párt és a kisebbség minden árnyalata. És nemzet és parlament a legteljesebb bizalommal tekintenek ez államférfi további működése elé, mely egy korszakalkotó nagy reform nagyszerű ígéretét rejtí magában.

Mindenki tudja, mekkora része van Wekerlének a megvalósuláshoz im-

már egész közel álló valutareformban. Ő nemcsak értékügyünk rendezésének előfeltételét teremtette meg az egyensúly helyreállítása által az államháztartásban; tetterős kezdeményezésének, bátor alkotó-buzgalmának kell egyedül köszönni, hogy a monarchia másik állama feladta félenk ingadozását s bátran elhatározta magát a nagy mű megkezdésére. A nemzet tudja ezt s a parlament mulasztást követne el, ha kifejezést nem adna az imént megkezdett vita folyamán a közvélemény ezen érzelmeinek és gondolkodásának.

De más irányban is üdvös hatást kell gyakorolnia a pénzügyi vitának parlamentünkben.

Odaát Ausztriában sikerült a pulya doktrínereknek és a bimetalista rajongóknak áramlatokat idézni elő, melyek ugyan meg nem hiúsítják a valutareformot, de késleltetésével fenyegetnek. Az erős elhatározottság, melylyel parlamentünk a valuta rendezése mellett állást foglalt, remélhetőleg másképp fogja hangolni az osztrák reichsrathot és ellensúlyozza a késleltető törekvéseket, melyek Lajtán tul érvényesülnek a valutajavaslatok ellen.

A mű sikere nagyrészt keresztülvitélének gyorsaságától függ.

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

Füzdőre kell mennie.

(Életkép.)

Személyek:

György,
Paula, felesége,
Jancsika, gyermekük.
Színhely: A főváros. Idő: június eleje.

I.

György. Te, hallod-e, Paulácska! . . .

Paula. Nos, mi az?

György. Épen most lettem készen kiadási jegyzőkönyvünk átvizsgálásával. Ezen a télen nagyon sok pénzt adtunk ki. Az estélyek, a te bálí ru . . .

Paula (hirtelen.) Bizony igaz, az élelmszerek mindig drágábbak lesznek.

György. Nem marad egyéb hátra, mint egy kissé mérsékelni igényeinket. Sőt azt hiszem, még abba is bele kell nyugodnunk . . .

Paula. Mibe?

György. Hogy ezen a nyáron nem megyünk füzdőre.

Paula. Ah!

György. Ugy látszik, ez eszme igen kellemetlen reád nézve.

Paula. Oh, legkevésebbé, édes férjem! Sokkal okosabb vagyok, mintsem gondolod. Ab-

ban a perczen, melyben elmegy a kedved attól hogy ismét füzdőbe menjünk, semmi ellenvetésem . . .

György. A kedvem épen nem ment volna el, de azt hiszem, hogy lehetetlen lesz. Tehát te nem bánod?

Paula. Legkevésebbé, édes György!

György. Helyes, így szeretlek!

Paula. Ha nálad maradhatok, veled együtt lehetek, mit kívánhatnék szebbet, jobbat?

György. Oh, hisz angyal vagy! (megcsókolja.)

II.

(Nyolcz nappal később.)

Paula. György, hallod e?

György. Nos, mi az?

Paula. Nem veszesz észre pár nap óta semmit a mi Jancsikánkon?

György (csodálkozva). Mit vehettem volna észre rajta?

Paula. Ugy gondolom, hogy jól megnézted e a gyermeket?

György. Jól? Nem tudom, miért néztem volna meg a szokottnál jobban? Kérlek, beszélj világosabban, mit gondolsz tulajdonképen?

Paula. Csak úgy gondolom . . . De mi nek ejtselek téged aggodalomba, ha te különben sem vetted észre?

György. Nem akarsz aggodalomba ejteni? Már megtetted! Mit gondolsz? Mit akarsz? Szólj! Beszélj, mert igazán megijesztettél.

Paula. Nos hát, én úgy látom, hogy Jancsika néhány nap óta igen rossz színben van!

György. Igazán? Szegény fiu! Oh milyen rossz apa vagyok én, hogy észre se vettem. Tehát azt hiszed, hogy gyermekünk csakugyan beteg?

Paula. Azt épen nem akarom állítani, én csak azt mondtam, hogy a gyermek rossz színben van. Lehet, hogy ez a rossz szín semmi összefüggésben sincs valami betegséggel!

György. Oh persze, a ki egészséges, az nincs rossz színben. A gyermek valószínűleg rosszul érzi magát és ez látszik meg rajta!

III.

(Négy nappal később.)

Paula (az ablaknál). Jancsika, nézd csak, a papa jön, látod?

Jancsika. Látom, mama!

Paula. Mig a papa a szobában van, nem szabad játszanced az ón-katonákkal! Értetted?

Jancsika. Igen, mama!

Paula. Azt se szabad megmondani a

A bolgár fejedelem beszéde. A bolgár fejedelem a következő beszéddel válaszolt a londoni lordmayor üdvözlésére:

„Lordmayor ur, királyi fenség, lordok, hölgyek és urak! Mélyen meg vagyok harva lordságod szavaitól, fogadja értük őszinte köszönetemet. Angolországban való jelenlétem alkalmul szolgál nekem arra, hogy kifejezzem hálámat a britt nemzet iránt, mely minlig érdeklődéssel viseltetett Bulgária sorsa iránt s bizonyosságát adta rokonszenvének és jóakarátának ama nép iránt, mely engem azzal tisztelt meg, hogy fejedelmévé választott. (Tetszés.) Az a szives fogadás, melyben Ő felsége a királynő részeseített, a kihez engem családi viszonyok és hódoló tisztelet kötelékei fűznek, s az az előzékenység, melyet Ő Felsőge kormánya részéről tapasztaltam, bizonyosságul szolgál nekem annak, hogy az angol nemzet, mely mindig csak liberális, igazságos és nagylelkű eszmékkel foglalkozik, hogy szivesen látja azokat a fáradozásokat, melyeket én a borgár nép békés fejlődésének, valamint a Balkán-félsziget nyugalmának biztosítása érdekében teszek. (Tetszés.) Felhasználok a lordságotól nekem, mint vendégnek adott alkalmat, hogy szives köszönetet mondjak az angol nemzetnek, mely számos bizonyosságát adta annak, hogy érdeklődéssel viseltetik az én és népem jólété iránt.“

A beszédet zajosan megtapsolták s a távozó fejedelemet óvációkban részesítette a városháza előtt összegyűlt tömeg.

Budapest és Bécs. A „Times“ legújabb száma: „Uj európai metropolis“ című cikkében így méltatja Budapest emelkedését: Bécsbe való visszatérte előtt a császár szentesítette azt, hogy Budapest ezentul a királyi székváros elnevezését viselhesse. Ez intézkedés következtében Bécs megszűnik a kettős monarchia egyedüli metropolisa lenni, mert e tisztet ezentul meg fogja osztani Budapesttel. Tényleg azonban ez csupán elismerése annak, a mi már évek óta megvolt. A császár évenként több hónapot tölt Budapesten, a mely különben is székhelye lévén a királyi kormánynak, minden tekintetben és minden feladatra nézve a testvér-királyság fővárosa. A magyarok valóságosan aggódó lelkiismeretességgel igyekeztek Pestet felruházni a főváros minden szükségesei tulajdonságaival

s Bécs bizonyos tekintetben mögötte maradt Pestnek. Budapest utcáin több az élet, mint Bécsben. Üzletei és fogadói pedig majdnem ugyanolyan előkelők. Az osztrák főváros a legrosszabbul kövezett város, aránylag egész Európában. A főutczák és körutak a kezdetleges kilencz-hüvelykes gránit-kövekkel vannak burkolva és ennél a burkolatnál rosszabb kocsiut alig képzelhető. Budapest társadalmilag is fölötté áll Bécsnek s a magyar fővárost sok idegen szivesebben választja tartózkodási helyül, mint Bécsset. Budapest különböző irányokban szépen állapította meg jogait a fővárosi szabadalmakhoz s a kik mind a két várost ismerik, megértik, hogy Budapest mindig igyekezett eltérni attól az uttól, a melyen Bécs haladt. Kevés metropolisnak van oly jó fekvése, mint Budapestnek, olyan széles hajózható folyam mellett, a minő a Duna, mely közepén folyik keresztül. Igaz, hogy e tekintetben Bécsnek is kedvezett a szerencse, a mennyiben a Duna a város egész hosszában elhaladt a város külső része mellett, de Bécsben meglepő közömbösséget mutatnak azok iránt az előnyök iránt, a melyek e kedvező körülményből felhasználhatók volnának. Ott aránylag kevés a hajózás s úgy látszik, hogy a város inkább a Dunától távolodva, mint hozzá közeledve, terjed. A bécsiek maguk sincsenek megelégedve a város hatóságával, a melynek azt vetik szemére, hogy idejét meddő veszekedésekkel tölti, a helyett, hogy a város fejlődésére ügyelne. Minthogy azonban ezt a sérelmet már évek óta hangoztatják s minthogy a városi képviselőlet itt is, mint másutt, választott testület, a bécsiek csak önmagukat vádolhatják, ha nincs oly városi képviselő testületük, a mely csak az ő érdekeit veszi szemügyre. Budapest arisztokracziája azelőtt az esztendő egy részét Bécsben szokta töltetni. Most kevesebbet jár Bécsbe, mint azelőtt tette, mert saját fővárosa oly vonzóvá és oly mulattatóvá vált, akár csak Bécs, kétségtelen, hogy ebben közrejátszik a hazafiság kérdése is, és az arisztokrácia kötelességének tartja, hogy tőle telhetőleg hozzájáruljon ahhoz, hogy saját fővárosa érdekeit előmozdítsa, a telet Budapesten töltvén. Várni lehetett, hogy Budapestnek hivatalosan fő- és királyi székvárosi jelleggel való felruházása Bécsben némi féltékenységet fog kelteni, de mendhatjuk, és ez a bécsi sajtónak becsületére válik, hogy legkisebb nyoma sincs náluk ennek az er-

zésnek s ebből az alkalmából egyhangulag üdvözlük az új metropolist.

Klapka koszoruja.

Mikor az egész nemzet mély gyászban állt dicső forradalmunk egyik győzhetetlen hős vezére, Klapka tábornok ravatala mellett: Jókai Mór felhívása folytán gyűjtés indult meg egy „Klapka koszoruja“ című alapítványra, mely arra a célra szolgálna, hogy kamatjaiból magyar fiúk képeztessenek honvéd tisztékké a Ludovika-akadémiában. A gyűjtés eddigi eredménye nem kielégítő, nem olyan, mely méltó lenne a nagy hadvezér nevéhez. A gyűjtő bizottság ennél fogva felhívja a közönséget s az összes hazai lapokhoz megküldötte újabb következő, Jókai tollából származó felhívását:

Nemzeti adakozási felhívás

Klapka György koszorújára.

Ki érdemelte meg jobban a magyar honfiaktól és honleányoktól a koszorut, mint Klapka György?

Milyen legyen e koszorú? Olyan, mely nem hervad el, nem hullatja el levelét; — addig él, míg a hős neve magyar szívében élni fog. Olyan koszorú, mely még a nemes érczből készülnél is maradandóbb legyen.

Felhívjuk hazánk hű fiait és hölgyeit, hogy veszendő zöld ágak helyett fonjanak olyan koszorut a hősök hőségének emléke körül, melyet el nem enyészten az idő.

Gyűjtsünk össze egy alapítványt „Klapka koszorújának“ címe alatt, olyan gyorsan, amint a hazafi fájdalom szétterjed minden szivekben, mely alapítványnak célja legyen magyar ifjak kiképeztetése a Ludovika Akadémiában arra a pályára melyen az elhunyt hős nevet halhatatlanná tette.

Fénynyel, ne gyászszal kíséjük hősiüket sirjába.

Igy örökítsük meg emlékezetét.

Aki felhívásunkat megérti, átérzi, cselekedjék velünk együtt szíve szerint: gyorsan és habozás nélkül.

papának, hogy ma reggel bevettél a barna medicinából.

Jancsika. Nem mama. (Sirva.) Jaj mama... már megint...

Paula. Mi bajod? (Jancsika valamit sug mamája fülébe, aztán gyors ügésben kivonul.)

Paula. Ah bah, egy egész ártatlan kis adagot adtam be neki!

György (belép). Jó reggelt. Paulácska Hol van a mi Jancsink?

Paula. Mindjárt jön! (Férje füléhez hajol.)

György. Ugy! hm, hm... Ah, hisz itt van! (Magában.) A gyermek valóban sápadt. (Fenn.) Jó reggelt, kis fiam! Mért nem játszol ma katonáiddal?

Jancsika. Tudod papa...

Paula (nagy szemeket mereszt reá). Csodálatos, édes Györgyöm, a gyermek nem is nyul már játékszereihez, akár mint nógatom is őt.

György (fejét csóválva). Ez már nem egész jó dolog, kezd kissé komolylyá válni!

Paula. Magam is azt hiszem! (Fölkel székeről és Jancsika felé megy). Játsszál, édes fiam, nézd minő szépek a katonák! (Jancsika ujongva fut katonái felé, de anyja egy észrevétlen, gyöngéd oldalbökése észre téríti).

Jancsika (sirva). Brühühü!

Paula. Látod, így megy ez néhány nap óta, mikor fel akarom őt vidítani! Igazad van édes férjem, a gyermek állapota nem rendes!

György. Orvossal kel beszéljed!

Paula. Gondolod?

György. Mindenesetre, reményilem nem lesz terhedre, hogy őt orvoshoz vezessed!

Paula. Oh nem! De előre is megmondhatom...

György. Mit?

Paula. Mit fog az orvos rendelni. Egy gyermek, a ki utálja játékait, ok nélkül sir, rosszul alszik...

György. Ah, rosszul alszik?

Paula. Keveset eszik, vagy éppen semmit!

György. Hogyan, keveset vagy éppen semmit?

Paula. Az ilyen gyermeknek okvetlenül légváltozásra van szüksége!

György. Ez igen helyes!

Paula. De mivel ez évben nem lehet, sőt nem szabad fürdőre mennünk, azt hiszem, fölösleges pazarlás volna orvoshoz fordulni.

György (habozva). Nos... hiszen az még nem olyan bizonyos, hogy nem lehet,

vagy nem szabad mennünk... ha éppen kellene...

Paula (erélyesen). Nem, nem, szót sem róla! Anyagi körülményeink ez évben nem engedik az ilyen fényűzést!

György. Fényűzést? Kedves Paula, csodálkozom fölötted. Mikor gyermekünk egészsége van kockára téve, te fényűzésről beszélsz? A legkomolyabban felkérlek, hogy kis fiunkkal az orvoshoz menj!

Paula. Megteszem, mert határozottan kívánod!

IV.

(Két nappal később.)

György. Nos, otthon találd az orvost?

Paula. Igen édesem!

György. És mit mondott? Aggódó türelmetlenséggel vágyom hallani!

Paula. Egészen úgy nyilatkozott, a mint én sejtettem. Az ő nézete szerint Jancsikának minden áron légváltozásra van szüksége. Nem is tudom, miért hangsúlyozta annyira e szót: „minden áron!“ Az orvos azt hiszi, hogy Jancsikának enyhe és egyuttal erős hegyi levegőre van szüksége. De hiszen tudod, hogy ezek az orvosok minden csekélyet mennyire felfujnak! Bizonyára nem olyan nagy a baj!

György (komolyan). Azt nem lehet

A legkisebb összeg is, mint a nemzet haláljának kifejezése fogja szaporítani Klapka koszorújának leveleit.

Vajha az egész nemzet lenne belefoglalva az örökzöld koszoruba!

Budapesten, 1892 május hóban.

A gyűjtő bizottság nevében:

Kemény Kálmán báróné, Károlyi István gróf,
Bánffy Polixéna báróné, elnök.

Münnich Aurél dr.,
jegyző és pénztárnok.

Adományok Münnich Aurél, a „Klapka koszorúja“ pénztárnokához (Budapest, IV. Vámház-körút 12. szám) czim alatt küldendők.

Nemzeti becsületkérdés, hogy ez a felhívás ne legyen pusztába kiáltott szó. Azzal ajánljuk a „Torontál“ hazafias olvasói figyelmébe az ügyet, hogy adományokat mi is elfogadunk s rendeltetése helyére juttatjuk.

HIREK.

— **Urnapja.** A kath. egyház e nagy ünnepét tegnap szokás szerint méltó ünnepélyességgel ülték meg Nagybecskereken. A 9 órai nagymise után, melyen Schaeffer Antal pápai praelatus celebrált Geiger Alajos, Sóká Antal és Ambró Mihály segédlete mellett, megindult a körmenet a négy oltárhoz, amelyek a Hunyady-utcán, a törvényszéki épületben, az iskolanővérek kápolnájában és a Molnár-féle kápolnában voltak felállítva. A főtéren és a Hunyady-utcában százakra menő néptömeg hullámzott, mely ájtatosan követte a körmenetet. Megjelentek az összes polgári és katonai hatóságok, Daniel László alispán és Hilbert őrnagy vezetése mellett. A szokásos díszlovásokat a 29. gyalogezred egyik százada végezte, melyet Venovics százados vezényelt. A baldachin mellett a m. kir. honvédség altisztjei képeztek sorfalat. Azonkívül ott voltak az összes helybeli iskolák növendékei tanáraik és tanítóik vezetése

tudni. Tehát enyhe és egyuttal erős hegyi levegőre kell öt vinnünk?

Paula. Kell? Hogy is ne? Palota vagy Péczel is megteszik ugyanazt a szolgálatot!

György. Édes Paulám, te ez ügyben annyi gondatlanságot tanusítasz, hogy a legnagyobb mértékben busulok miatta. Ha az orvos enyhe és erős hegyi levegőről beszél, te Palotára vagy Péczelre gondolsz! A gyermeknek Borszékra kell mennie! Ott a levegő enyhe és egyuttal erős!

Paula. Az lehetetlen!

György (ingerülten). Miért volna lehetetlen! Tehát a te, illetve a mi gyermekünknek nem akarod e kis áldozatot meghozni?

Paula. Lehetetlen, mondom, mert az igen sokba kerül.

György. Kérlek, az az én dolgom!

Paula. Rám nézve lehetetlen, hogy a gyermekkel Borszékra menjek, mert alig van mit magamra vennem. Te sokkal könnyebben kísérhetnéd el őt! Karolin néni örömmel fogadna!

György. Igen jól tudod, hogy Karolin néni ki nem állhatom és azonfelül hivatalomat sem hagyhatom el. Meg fogjuk győzni még azt az egy ruhát is, a mire szükséged van, hogy Borszékra mehess!

Paula. Egy ruhát? Hahaha! Oh ezek a férfiak!

alatt. A négy oltárnál a Herr Ödön tanár által vezetett főgymnáziumi énekkar énekelt gyönyörű egyházi dalokat. Az ünnepély 11 óra után ünnepélyes Te Deum-mal ért véget. A rend fentartása körül a diszmagyarban megjelent Loga alkapitány buzgólkodott a legszebb eredménnyel

— **Érettségi vizsgálat.** Főgymnáziumunkban június 15-én tartották meg az érettségi vizsgálatot a szegedi tankerület helyettes főigazgatója Magyar Gábor és a miniszterium biztosa Bartal Antal kir. tanácsos, nyugalmazott egyetemi tanár. A vizsgálat eredménye ismét örvendetes és főgymnáziumunk jó hírüvének kedvező. A nyolczadik osztályt az idén csak hatan végezték, valamennyien sikerrel tették le az érettségi írásbeli vizsgálatot is, de a szóbeli vizsgálat előtt egy visszalépett. Szóbeli vizsgálatot tehát öten tettek, s valamennyien sikerrel: Podvinetz Izsót jelesen, Klein Sándort jól, Babitzky Lajost, Geisz Antalt és Mayer Aurélt egyszerűen érettnak nyilvánították.

— **Keramit a belvárosban.** Több városi képviselő azt az eszmét pendítette meg, hogy az Aradáci-ut helyett a Hunyady-utca egész a nagy hidig köveztesse ki keramittal, a Hunyady-utczából nyert trachyt-kövekkel pedig köveztesse az Aradáci-ut. Mint halljuk, ez ügyben tegnap előtt értekezletet is tartottak, melyen abban állapodtak meg, hogy kéressék fel a polgármester, miszerint ez ügyet azonnal tanulmányozza és a mennyiben az eszközölt felmérések szerint a fentebb érintett csere nem kerülne sokkal többbe, akkor ne az Aradáci-ut, hanem a Hunyady-utca kapjon keramitot. A képviselők nemcsak esztetikai szempontból tartják ezen cserét előnyösebbnek, hanem olcsóbbnak is vélik, mivel a Hunyady-utca kövezete már meglehetősen rossz állapotban van s legfeljebb egy-két év alatt költséges javítások lesznek szükségesek.

— **Nagykikinda rendezett tanácsu város.** Nagykikindának rendezett tanácsu várossá való megalakulását már a megye is sürgeti. A város érdekében a megye alispánja, s a főszolgabíró erélyesen felhívta

György. Tehát legyen kettő, nem bánom!

Paula. Kérlek, édes Györgyöm, verd ki a fejedből ezt a borszéki utazást!

György (erélyesen). Azt nem teszem! Tehát már ennyire jutottunk? Asszony! Hát egy csepp érzés sincs szívedben halálos beteg gyermeked iránt? Elutazol, el kell utaznod Borszékra, hogy a Jancsikánkat ép és egészségesen visszahozhasd! A ruhakérdés csak kibuvó ürügy, melyet én nem engedek érvényre jutni. Csináltass ruhát, a mennyit akarsz, a mennyire szükséged van; de ha nem akarod, hogy komolyan megharagudjam reád, rögtön igérd meg, hogy ez áldozatot meghozod!

Paula. Nem, nem teszem, egyáltalában nem!

György. Nos hát, akkor parancsolom! Hallod, parancsolom!

Paula (vontatva). Akkor persze mitsem tehetek ellene. Engedelmeskedni fogok parancsodnak.

György (átöleli). Angyal vagy! Tehát annál maradunk, hogy Jancsikával elutazol Borszékra!

Paula. Igen, Borszékra!

Gerő Paula.

a községet, hogy a rendezett tanácsú való átalakulásához szükséges előkészületeket, nevezetesen a virilis képviselők névjegyzékét e hó vége előtt állítsa össze és terjeszse elő, mert különben az alispán az átalakulási munkálatok keresztülvitelére megyei megbízottat fog kiküldeni.

— **Ebben a nagy melegben!** Az olvadó félben lévő és kövér csöppeket izzadó publikum soha sem vetett még az idén olyan szerelmes tekinteteket a Begára, és a Begában a Steigerwald-féle uszodára, mint ezekben a napokban. A szinte pokoli hőség folyton fokozódik és ma már elérte a 32 fokot! Az embernek mulhatatlanul a londoni prerafaelisták egylete jut eszébe, az ő sovány hölgy tagjaival, kik csupán jégbehűtött habot esznek és tizenöt csöpp jégbe fagyasztott vörös bort isznak, a mi által teljesen ismeretlenné teszik maguk előtt az izzadást. De ez nálunk csak jámbor óhajítás és kénytelenek vagyunk a magunk áztatása végett a legkülönbözőbb hidegségű ideákra gondolni és egy pár téli tájképet keresni föl tekintetünkkel a szalonban, amolyan jégcsapos házereszekkel, jéghegyek közé szorult hajókkal... Különböztetjük vigasztalhatjuk magunkat, a ki a forróan sütő nap alatt dolgozó munkást azért irigyelte, mert bizonyos volt benne, hogy nem hűti meg magát...

— **A gyertyamosi orvos — difteritisz ellenszere.** Az utóbbi években olyan általánosan és gyilkoló erővel pusztított a difteritisz, hogy az orvosok külön üléseket tartottak fölötté és tanácskoztak, hogy mivel korlátozzák ennek az iszonyu betegségnek a terjedését. A tanácskozás eredménye mindössze az volt, hogy a difteritisznek határozott ellenszere nincsen és hogy ellene legfeljebb azzal lehet védekezni, ha a szobákat fertőtlenítyük. Pethő Sándor gyertyamosi községi orvos a difteritiszre vonatkozólag a lapokban a következő érdekes levelet közli: „Mi is keresztül éltünk egy difteritisz járványt s ezen dolog elég fontos, hogy az ország több vidékén folyton uralgó betegségnél tapasztalatainkat közhírré tegyük. Nekem erre nemcsak mint orvosnak, de mint családapának is jogom van; mert a betegséget valószínűleg magam hoztam betegeimtől családomba, hogy egyetlen gyermekem és ennek ápolója, feltségem is a betegségen keresztül essenek. Ez okból kérem minden kollegámat, difteritisznél haladéktalanul Hydrargyrum cyanatumot belsőleg rendelni. A szertől nem kell félni, mert négy éves gyermek 12 óra alatt három centigrammot, 100 gramm víztojásfőhár keverékben könnyen elbir; felnőtteknek ugyanazon időre 10 centigrammot adunk. A láz már másnap megszűnik, úszkósodás nem áll be, ismétlésre nincs szükség. Gyertyamos, 1892. június 11. Tisztelettel Pethő Sándor dr. Mindenesetre kívánatos volna, ha az orvosok ezt a szert megpróbálnák és a hatás felől nyilatkoznának. — Itt említjük még meg, hogy a járvány fellépésének hathatós és sikeres korlátozása érdekében a nagy-kikindai járás szolgabírája szükségesnek látta valamennyi község előljáróihoz rendeletet intézni. A terjedelmes 12 pontból álló rendeletben különösen felhívja a községek figyelmét és egyuttal felhatalmazza a községi és járási orvosokat az elérendő gyorsabb segély érdekében, hogy az egészen szegényeknél, a rendelvénynék minden előleges láttamozás nélkül, legalább első sürgős orvosi segély megadásánál a község terhére rendelhessen gyógyszer, megadva azonban a községnek arra jogot, hogy az orvosságok árát, ott, a hol lehet, utólagosan beszédhesse. Felkéri a rendelet egyuttal minden gyakorló orvost, hogy difteritisz betegeit a községnél bejelentésük. A rendelet különösen hangsúlyozza a nagy-kikindai annyira elhanyagolt és behunytt szemmel türt, s felette szegényletes köztisztasági állapotokat. Egyben szigoruan utasítja Nagy-Kikinda község előljáróját, hogy ezen szegényletes rendetlenségnek

valahára vessen végett s az egyes konkrét eseteket kellő szigorral való megtorlás végett mindenkor jelentse fel. Végül felhívja a községeket, hogy a szokásos havi közegészségügyre vonatkozó jelentéseket mindenkor a hó 3-áig Válovics Gyula dr. járási orvos nevére közvetlenül küldjék be.

— **Sikkasztás.** Mint N. Öszről értesítik a „F. T.” a közs. pénztárban a tanítók járandóságainak letételeinél sikkasztásnak jöttek nyomara. Ugyanis Miklós községi iskolaszék gondnok a tanítók járandóságainak kifizetésére felvett pénzből 207 forint 48 krt esikkasztott. Az esetet F r e k o t Miklós iskolaszéki elnök az illetékes hatóságnál fejelentette. Az eset különben arra bizonyít, hogy Nagy-Özön a tanítók nem igen lehetnek épen a fizetésükre ráutalva.

— **Megtalált női mellű.** Folyó hó 13-án este a kaszinó kertben egy női mellű találtatott, mely két galambot ábrázol. Értéke mintegy 3 forint. Igazolt tulajdonosná átvetheti a rendőrkapitányságnál.

— **Az általános munkás-betegségélyző és rokkantpénztár Budapesten,** melynek nálunk is van fiókja, a f. évi június hó 12 en tartott küldött közgyűlése alkalmából közzétette 22. évi számadását az 1891. éviől, melyet az említett gyűlésen beterveztett s melyből közöljük a következőket: A bevétel összege 434,293 frt 19 krra, a kiadás 421,320 frt 78 krra rugott; a bevételi többlet e szerint 12,972 frt 41 krt tesz ki. Az egylet tiszta vagyona 141,834 frt 16 krból áll (a melyben az egylet 57,000 frt értékű háza is foglaltatik). A bevétel lényeges tételei a következők: Beiratasi díjak: 15,252 frt 99 kr., heti tagdíjak (per 12, 17, 22 és 27 kr.) 347,147 frt 20 kr., jutalek gyarak, malmok és vállalatok reszeről, valamint 10% munkaadói potlek 10,224 frt 40 kr., segélyek, adományok stb. 1199 frt 64 kr. Vidéken a következő helyeken vannak fiókjai (előhelyek) az egyletnek: Arad, Békés Csaba, Beszterce, Brassó, Budaörs, Csakóvár, Debreczen, Debra, Eger, Ersekújvár, Franzdorf, Győr, Karánsebes, Kolozsvár, Komárom, Kúria, Lugos, M. Fehertemplom, Mezőkövesd, Miskolc, Mohács, Nagy-Becskerek, Nagy-Kikinda, Nagy-Maros, Nagy-Szeben, Nagy-Szombat, Nagyvárád, Nemet-Bogán, Orsova, Pancsova, Pecska, Pozsony, Reszcan, Ruttka, Salgó-Tarjan, Sárvar, Sopron, S. A. Ujhely, Szabadka, Szászváros, Szekesfehérvár, Szeged, Szt. Endre, Szombathely, Sepsi-Szt. György, Temesvár, Torda, Uj-Arad, Verseczen és Zombolyán.

— **Agyontaposott öregasszony.** Megrendítő esetről értesítenek bennünket Kis-Öszről (Gottlobról). Kochen János valami csekélység miatt összeperelt Reiter Katalin 91 éves öregasszonnyal. A perlekedés vége civakodás lett, miközben Kochen az öreg asszonyt felökte s aztán a gyámoltalanon végig taposott. Es pedig oly kegyetlenül, hogy a szegény öreg asszony deréksontja ketté törött, minek következtében az orvos szakértői véleménye szerint az öreg asszonynál halalos kimenetelű tüdőgyulladás állott be. A vizsgálatot a billedi kir. járásbírósa Kochen ellen megindította.

— **A londoni színházakat minden előadás után kifüstölik,** megkarbolozzák, reggel pedig kiszellőztetik. A ragályos betegségek terjedésének, nevezetesen pedig az influenzának akarnak így gátat vetni, legalább a színházakban, a hol mindig akad elég kifüstolni való.

— **A bolgár fejedelem gyöngéje.** Ferdinánd bolgár fejedelemnek három gyöngéje van: a madarak, az illatszerek és a hálókabát. Mindeniket nagyon szereti. A madarakkal tudományos szempontból is foglalkozik. Jól ismeri természetrajzi életüket. Az illatszereket pedig már régen nagyon kedvelte, s e tekintetben a legkiválóbb szakemberek közé tartozik. A hálókabátot pedig mint fejedelem kedvelte meg. A feszes egyenruhát siet fölcserélni vele, s akkor érzi magát legjobban, ha felölti a kényelmes ruhát, melylyel bőven el van látva.

— **A sör Franciaországban.** Franciaország a filokszeria pusztítása mellett is megmarad a maga bora mellett; a sör csak lassan hódít. A múlt évben mindössze 8,304.896 hektoliter sört főztek, a mit leginkább az idegenek fogyasztanak. De Németországból, Angliából, Ausztriából, Svájc-ból, Belgiumból és Hollandiából is vittek be, leginkább a párisi hotelekbe. Ez azonban mindössze 169.374 hektolitert tett.

— **Jéghegyek.** A Britanic nevű hajó Labradorból Angliába utaztában, május végén 20 uszó jéghegygel találkozott a tengeren. E fehér kísértetek közt, melyek éjszokról usztak le, a legkisebb is 100—150 láb magas és 600 lábnyi hosszúságú volt.

— **Papiros-óra.** Münchenben olyan órát mutogattak, mely papirból készült, nemcsak külső része, hanem az egész szerkezet. Hiteles tanuságok szerint már tíz éves és még mindig pontosan jár. Az egész súlya 200 gramm. Különböző nem az első papiros-óra, mert iparmuzeumokban több helyen lehet találni Készítője azért mutogatta most, mert tíz évre állt jót érte és nyilvánosan konstatálni kívánta épségét és pontosságát.

— **Khinal czopf.** Filadelfiában a legnépszerűbb emberek egyike egy zömök khinai, kinek a czopfja leghosszabb mindazok közt, melyeket az új világ látott eddig khinai fején; öt láb és tizenegy hüvelyk. A mennyei birodalom e kiváló fia büszkén is jár vele, pompásan kiviaskozva tartja, s ha az utcán megy, kevélyen csapja karja alá, s mint valami kigyót viszi.

Táviratok.

Bismarck herceg uton.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bismarck herceg — mint Bécsből jelentik, most vasárnap Bécsbe érkezik, fiának Bismarck Herbert grófnak az esküvőjére. Innen fűrdökurára Kissingenbe megy és utközben Drezdában fáklásmenetet kap.

Egy szerb regens halála.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Protica Kosta tábornok, szerb másodregens, a brestováci fűrdőben szívszélhűdésben meghalt. Helyébe a másodregensi székben Pasics kormányelnök a komoly jelölt Pasics utóda Tausanovics lesz, kivel Risztics már értekezett. A regensválasztás azonban csak a novemberi rendes skupstinában fog végbemenni.

Munkásverekedés.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Budaörsön, eddig még meg nem erősített hírek szerint, véres munkásverekedés volt, mely alkalommal a csendőrség állítólag lelőtt egy embert és az halva terült el.

Francia Lyczeum Moszkvában.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Moszkvában legközelebb francia Lyczeumot alapítanak; a francia kormány e célra egy millió frankot ajánlott föl és ezenkívül évenként 50,000 frankot fűntartási költségekre.

Egy montenegroi százados öngyilkossága.

Budapest, június 17. (A „Torontál” eredeti távirata.) Raguzában, Rodnyák montenegroi százados öngyilkossága, nagy szenzációt kelt és sok beszédre ad alkalmat. Rodnyákot valami asszonyhistoriába keverték, majd vád alá helyezték, mire elkecserevésében öngyilkossá lett.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1892 május 1-től.

Menetrend a Nagykikinda—nbecskereki vasútvonalon.

		3512	3514	3502
		sz. v. v.	v. v.	v. v.
		I. II. III. osztály		
Nagy-Kikinda—Nagy-Becskerek.	Budapest ind.	6.30	8.25	2.35
	Temesvár	9.50	11.20	4.00
Nagy-Kikinda	„	3.05	4.05	7.20
Karlova	„	4.05	4.46	8.04
Beodra	„	4.28	4.57	8.19
Török-Becse—Aracs	„	5.26	5.36	9.02
Kumán	„	6.08	5.56	9.22
Melenze	„	6.40	6.15	9.43
Ellemér	„	7.09	6.34	10.01
Nagy-Becskerek	„érk.	7.33	6.51	10.15

		3501	3511	3513
		sz. v. v.	v. v.	v. v.
		I. II. III. osztály		
Nagy-Becskerek—Nagy-Kikinda.	ind.	5.50	12.00	7.20
Nagy-Becskerek	„	6.08	12.21	7.44
Ellemér	„	6.30	12.51	8.16
Melenze	„	6.48	1.11	8.37
Kumán	„	7.11	1.49	9.19
Török-Becse—Aracs	„	7.45	2.29	10.04
Beodra	„	7.56	2.42	10.21
Karlova	„	8.36	3.30	11.13
Nagy-Kikinda	„érk.	—	5.20	4.24
Temesvár	„	1.30	—	8.15
Budapest	„	—	—	8.15

Menetrend a Torontáli helyi érdekű vasútvonalain

		3643*	3602	3612
		v. v.	sz. v. v.	v. v.
		II. III. I. II. III. o.		
Versecz—Nagy-Becskerek.	Temesvár ind.	—	—	12.00
Versecz	„	5.50	—	2.20
Versecz-Rét	„	5.57	—	2.25
*Temes-Paulis	„	6.03	—	2.32
Bethlen-Tanya	„	6.11	—	2.42
*Szivattyutelep	„	6.29	—	2.55
*London-Tanya	„	6.29	—	3.04
Nagy-Margita	„	6.57	—	3.13
Zichyfalva	„	6.49	—	3.25
Györgyháza	„	7.01	—	3.40
Szécsénfalva	„	7.16	—	3.57
Ó-Lécz	„	7.24	—	4.07
Kanak	„	7.38	—	4.19
Bóka	„	7.49	—	4.38
Szécsány	„érk.	8.00	—	4.52
* Közlekedik minden kedden, pénteken és vasárnapon.				
		Párdány l. alul.		
Szécsány	„ ind.	4.01	8.10	5.07
Szárcsa	„	4.27	8.24	5.24
*Lajosmajor	„	4.41	8.37	5.37
Pusztá-Kenderes	„	4.50	8.43	5.46
Lázárföld	„	5.01	8.51	5.57
Nagy-Becskerek-Bégapart	„	5.32	9.15	6.31
Nagy-Becskerek	„érk.	—	—	6.35

		3601	3611
		sz. v. v.	v. v.
		1., 2., 3. o.	
Nagy-Becskerek—Versecz.	ind.	8.15	—
Nagy-Becskerek	„	8.22	5.25
Nagy-Becskerek-Bégapart	„	8.50	5.58
Lázárföld	„	8.56	6.06
Pusztá-Kenderes	„	9.2	6.14
*Lajosmajor	„	9.16	6.30
Szárcsa	„	9.29	6.43
Szécsány	„érk.	9.44	7.00
Szécsány	„ ind.	9.57	7.15
Bóka	„	10.14	7.35
Kanak	„	10.23	7.46
Ó-Lécz	„	10.32	7.58
Szécsénfalva—Ráros—Istvánvölgy	„	10.42	8.10
Györgyháza	„	10.54	8.27
Zichyfalva	„	11.09	8.43
Nagy-Margita	„	11.18	8.52
*London-Tanya	„	11.26	9.01
*Szivattyutelep	„	11.39	9.13
Bethlen-Tanya	„	11.47	9.25
*Temes-Paulis	„	11.55	9.33
Versecz-Rét	„	11.59	9.37
Versecz	„érk.	—	—
Temesvár	„	3.16	—

		3702	3712
		v. v. v. v.	v. v. v. v.
		II. III. o.	
Szécsány—Párdány.	ind.	9.34	7.05
Szécsány	„	9.56	7.32
Módos	„	10.07	7.44
*Fény	„	10.18	7.58
Párdány	„érk.	—	—

		3713	3711
		v. v. v. v.	v. v. v. v.
		II. III. o.	
Párdány—Szécsány.	ind.	7.00	3.50
Párdány	„	7.13	4.03
*Fény	„	7.27	4.18
Módos	„	7.50	4.41
Szécsány	„érk.	—	—

Az éjjeli órák — esti 6 órától fogva reggeli 5 óra 59 percig — a percek számjegyeinek aláhúzása által (6.00—5.59) vannak megjelölve.

A *-gal jelzett állomásokon a vonat csak feltételeken fel- vagy leszállás végett áll meg.

A közönség köréből.*)

— A magyarfaló díjnak. —

Tek. Szerkesztő Ur!

Ugy a nagy közönség mind e lap iránti tiszteletből, engedtessek meg nekem, hogy „Minden magyarnak köté a nyakára” című és nagy port fölvert cikk szerzőjéül magamat mutassam be és az ezen közlemény valódisága ellen fölhozott czáfolattal szemben, előadjam a tényállást a következőkben:

Május hó 26 án éjjel az illető kocsmában egy asztalnál Krávicz János járásbirósági díjnok mulatott többedmagával. Az asztaltársaság egyik tagja a „Még is hunczut a német”-et is elhuzatta, midőn kevéssel rá, Krávicz János, politizálás közben, az asztalra csapott öklével és fölkiáltott: „Sve magyarone tranga na vrát!” (Minden magyarnak köté a nyakára!) A szomszédos asztaltól páran oda ugrottak Krávicshoz és keményen lehordták gyalázatos szavaiért, mire ő el is távozott társaival a helyiségből.

E mondását ismerte be Krávicz az ügyből folyó kihallgatásnál. Erre tettek tanubizonyoságot társai is és így közölte az esetet a „Felső Torontál” is.

Krávicz a nagyon is megérdemelt rendreutatisért, becsületsértés címén intézett keresetet egyik insulatója ellen, majd ugyan ebben az időben egy négy aláírással ellátott felebbezést olvastam, mely a nagykiindai kir. törvényszék elnökéhez nyújtott be és abban Krávicz János nemzetellenes viselete, fajgyűlölete, legutóbbi — a magyarokat oly durván sértő — mondása, ezzel a hivatalban is való kedélyeskedése, magyarellenes érzelmei, ezzel fennen való dicsekedése, e miatt az összes áll. tanintézetekből való kizárásról kérdése stb. stb. voltak felsorolva. Így látott napvilágot a „Magyarfaló díjnak” című cikkem.

Erre jöttek a több rendbeli nyilatkozatok. A többek közt a Krávicz Jánosé is, ki nagy kényelmesen rágalomnak nevezte közleményemet, de egy árva szóval sem írta meg, hogy nem mondta a terhére rótt undorító kifejezést. („Sve magyarone” . . . stb.)

Nem törődve a község e nagy alakjának azon magasabb komikummal párosult mondásával, hogy én nem tudom mi a hazafiság, e kaczagató bolondériájára csupán azt válaszolom, hogy az ő hazafiságából nem kérek, és nálam egyáltalán nincsen szükség arra, hogy — mint ő — bizonyítani legyek kénytelen a hazafiságomat. Arra nézve pedig, — hogy Krávicst ki csapták minden állami intézetből magyarellenes viselkedése miatt, — ki kell jelentenem, hogy ezt ő árulta el magáról, részeg fölvel a gyertyamosi bucsun; ő kérkedett vele, a mig házigazdája hallgatást nem parancsolt. Van reá tanu is, ha szükséges lesz.

Ez a válaszom. Ez a tényállás. A mit tettem, kizárólag hazafias kötelességérzetből tettem és főleg azért, mert mint magyar embernek meg van az az érzékenységem, hogy nem tudom elhallgatni, ha a magyarságot valaki bántalmazza; nem tudom ezt elhallgatni semmiféle tekintetből se, és még olyan falusi hirasségnak sem mint Krávicz János, a kit fiatalos környezete — talán maga sem tudva miért, — valami különös valakinek tart.

En a „salak” mondom ezt, és hozzá teszem még azt is, hogy elmúltak azok az idők, mikor csupa kényelemből félig siketek voltak a magyar emberek e poliglott megyében, csupa kényelemből. Erős magyar államban élünk most, és bár nem türelmetlenkedünk, de mint magyarok gondolunk arra, hogy minket senki se merjen bántalmazni, mert szent hivatásunk kötelez erre az ellenőrzésre.

Ennyit az igazság érdekében!

Zombolyán, 1892. június 12.

Porsche Vilmos.

*) Az e rovat alatt közlöttért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

Vegyes közlemények.

Budapest-kőbányai sertéskereske delmi csarnok. 1892. június 14. Hizott sertés árak: I. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 klggrammon felüli sulyban) — — — krig. Öreg közép (páronként 300—400 klg. sulyban) 44—45 kr. Fiatal nehéz (páronként 320 klg. sulyban) 44—45 krig. Fiatal közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 45—46 krig. Fiatal könnyű (páronként 250 klg. terjedő sulyban) 47—48 krig. — II. Magyar szedett: Nehéz (pkint 280 klg. sulyban) 43—44 kr. Közép (páronként 220—280 klg. sulyban) 45—45 1/2 krig. Könnyű (páronként 220 kilogrammig terjedő sulyb.) 46—47 1/2 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 kgr. felüli sulyban) 44 1/2—45 krig. Közép (pkint 220—260 klg. sulyban) 45—45 1/2 krig. Könnyű (pkint 220 klg. terjedő sulyban) 46—46 1/2 krig. Sertéslelészám 1892. június hó 13-an volt készlet 153166 drb. 1892. jun. hó 14-én felhajtott 2765 drb. — 1892. június hó 14-én elszállított 1916 drb. 1892. jun. hó 15-én maradt készletben 154015 drb. — A hizottsertés üzletirányzata: Az üzlet lanyha.

REGÉNY-CSARNOK.

I r é n.

Regény.

— A „Torontál” számára írta: —

Scossa Dezső.

(48-ik folytatás.)

Kissé meglepte, hogy Csobán Margit hirtelen előtte állt, fürkészve tekintve fel reá. Nem, az a szerelem, a mely egykor az ő lelkét is égette, már kialudt szívéből. Csupán az ellenképet látta annak és az ő életének különbsége között. A sajtáságos véletlen összejátszása volt, hogy mi fardalmi s a lefolyt választás izgalmai ekkor törtek ki rajta teljes erővel. Távozásával okot adott nevének a gyanakodásra s mikor az sietve érkezett haza, már a féltékenység gyötrelmei égették.

Inasa elbeszéléséből tudta, hogy lázas kimerültségében Irén ápolta s abban a nehéz álomban jól érezte az ápoló kezek sima érintését s tudta azt is, hogy valóság volt, a mit akkor csupán álomnak tartott, hogy fejét odatéve az övé mellé, elszenderedett.

Akkor már rálépett arra az utra, a mely nemsokára egészen hozzá vezette. Félve, remegve közeledett hozzá, hogy szerelmét kínálva, vizonszerelmet kérjen tőle. Ki tudja, hány álmatlan éjnek töprengésébe került, a mig erre elhatározni bírta magát. Mindent erre az egyetlen kockára tett fel. Most is érezte a szánalmat, a mit e szegény asszony iránt akkor érzett, mikor halványan jelent meg előtte s mint valami bűnös gyermek, könybelábadt szemekkel adta elő kérelmét.

Jóformán meghallgatásra sem érdemesíté. Inkább hitt a körülmények ostoba össetalálkozásának, mint a bűnbánat őszinte esengésének. A név és becsület tisztaságának védelmére gondolt, a helyett, hogy segédkezet nyújtott volna egy élet megmentésére.

Örütség volt tőle a gyanunak látszatára könyörtelen kergetni ezt a szegény asszonyt végzetébe.

Mikor újra látta őt, akkor már végre-totta szörnyű elhatározását. Nem a bűntudat adta kezébe a mérget, de tehernek tetszett neki az élet szíve és szerelme nélkül. Ez volt rugója tettének. Hiszen még az utolsó perczben is reá gondolt

Nem akart, nem bírt volna megválni az élettől a nélkül, hogy a maga valóságában meg ne ismeresse magát vel. és be ne

vallja azt, a mit oly sokáig rejtegetni volt kénytelen előtte.

Most már a maga valóságában állt előtte minden. Kötelességei voltak az iránt a szegény nő iránt, a ki iránt ha eleinte csak részvétet érzett, most a gyöngéd elnézés és feltétlen bocsánat fogott helyet szívében.

Mérlegelni kezdte, a mit tennie kell. Tisztában volt vele, hogy a vagyont nem tarthatja meg tovább. Így is égette büszkeségét a tudat, hogy oly sokáig jogtalanul bitorolta azt. Nem sajnálta, sőt bizonyos gyönyört érzett, hogy ezentul a munka, a melyet oly élvezettel és ambícióval végzett, nem fényűzés lesz reá nézve csupán, de az életfentartás eszköze az ő és neje számára egyaránt. Jó szíve volt. Nem forgott fenn többé semmi ok, hogy eltaszítsa magától, a mint felindulása első pillanatában ki-mondta.

Mit is csinált volna Irén nélkül, mikor senkije sem volt nélküle? És nem természetes és törvényes támaszának kellett-e lennie? . . .

A pirkadó hajnal első világossága már rég beszűkődött a nagy ablaktáblákon, mikor gondolatai ennyire jutottak. Ujra meg újra lehajolt betegéhez, kinek csendes lélekzése még mindig a jötevő álom uralmáról tett tanuságot.

Az álmatlanul töltött éjjel nem zsbibasztotta el tagjait, sőt inkább minél jobban világosodott, annál jobban érezte visszatérni tetterejét.

Az orvos is csakhamar megérkezett és elégtelen vett hirt a pihenés tartosságáról. Egyelőre úgy hitte, hogy nem lesz szükség egyébbre, mint gondos ápolásra és szorgos felügyeletre. Megadta hát erre nézve az utmutatásokat. És azután ismételtlen figyelmébe ajánlotta a bárónak, hogy a beteget valamely üdítő és szórakoztató helyre vigye.

Nem kellett indokolnia, hogy miért. Bizonyosnak és természetesnek hitte, hogy előkelő betegét férjéhez a gyöngéd szeretet kapcsa fűzi és viszont. Mäsként nem remeggett volna a báró neje életéért s aligha ápolta volna azzal az önfeláldozással, amint tapasztalta. A sajtáságos esemény indokait pedig nem állt jogában kutatni.

A báró türelmesen várta neje ébredését s mikor az hosszú álma után reá vetette szeméit, kezét gyöngéden kezében tartá, szeretetteljes, jóakaró szavakat intézett hozzá.

Irén arcán a tulvilági boldogság érzete tükröződött. Nem szólt, csak integetett, hogy mindent ért, a mit csak férje sutogott s kezének szorításával tudatta, hogy érzi is. Ugy tűnt fel egész szenvedése, mintha egy gonosz álom után ébredett volna a napsugaras, derült valóra.

Ámde sokkal gyengébb volt még, hogy sem elbirta volna viselni mind e boldogság érzetét s mikor férje távozott tőle, hogy abban az irányban megkezdje ügyeik rendezését, a mint elmondta, egy darabig vágyakozva tekintett utánna s azután gyönyörteljes álmodozásba merült, a mely ér-zékeit elszibbasztotta. Szelid, édes álom szállt reá s ajkaira boldog mosoly költözött.

XXIV.

Oszlányi Kornél báró látogatása és a felfedezés, a mit neje iránti kímélettel telve tett Sziklay Lajos előtt, a kis családot nem csekély izgatótságra hozta.

Mióta a Regéczi-gyár megszüntette üzemét, Sziklai Lajos még nem vállalt alkalmazást. Otthon tölté idejét s rég heverő kedvencz tervein dolgozott, a melyek kivételre hiányzottak ugyan eszközei, de a melyeket elővéve, mindig valami különös előérzet szállta meg. Ilyenkor az a gondolat szállta meg, hogy lesz még idő, mikor mindezeket a terveket megvalósíthatja.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Főmunkatárs: Jurkovics Aladár.

H i r d e t é s e k.

9921. sz. 1892. Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja, mint a „Raczkovits“-féle nagykikindai nőnevelő intézet felügyelő bizottságának elnöke által közhírré tétetik, hogy a most jelzett nőnevelő intézetnél, mely két osztályból áll s nyilvános jelleggel és elemi népiskolai fokozattal bír s a népoktatási törvény értelmében 6 osztályra osztatik be akként, hogy az egyik tanosztály az I., II. és III., a másik tanosztály pedig a IV., V. és VI. iskolai évet foglalja magában a folyó évi szeptember hó 1-én megnyitandó lesz s ennek folytán, két tanítónői állás rendszeresítése vált szükségessé. Ezen állásokkal az iskolaépületben levő 2—2 szoba, konyha és mellékhelyiségből álló szabad lakás élvezetén kívül évenként egyenként 500 frt azaz ötszáz frt fizetés van összekötve. (269—3.2)

Felhivatnak ennél fogva mindazok, kik valamely hazai tanítóképzésben oklevelet nyertek, a magyar és szerb nyelvben szóban és írásban tökéletesen jártasak, mert az alapszabályok 20. §-a értelmében csak ily tanítónők alkalmazhatók s ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy kellőképp felszerelt folyamodványukat a folyó évi **augusztus hó 15-ig** Nagyikinda város előljáróságánál annyiival is inkább benyujtsák, mert a későbbben beérkező folyamodványok figyelembe vételén nem fognak.

Nagybecskerek, 1892. évi június hó 7-én.

Alispán hiv. távol:

Hegedüs, m. főjegyző.

9921. sz. 1892. Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetmény.

Raczkovitz Kozma alapítványból Nagyikindán létesített „Raczkovits“-féle nőnevelő intézet a folyó évi szeptember hó 1-én megnyitandó lévén, annak kiemelése mellett, hogy a leányiskola két tanosztályból álland s nyilvános jelleggel és elemi népiskolai fokozattal bír s a népoktatási törvény értelmében 6 osztályra osztatik be akként, hogy az egyik tanosztály az I., II. és III., a másik tanosztály pedig a IV., V. és VI. iskolaévet foglalja magában. Az alapszabályok 11. §-a értelmében az intézetbe befogadandó 80 növendék a beiktatáshoz fizetendő 25 krajczár lefizetése mellett ingyenes oktatásban részesül azok közül 40 egyenként 25 forint évi ösztöndíjban részesül, mely összeg utólagos havi részletekben a szülők vagy gyámok kezeihez lesz lefizetendő, mely ösztöndíj állomásokot beérkező pályázatok alapján a felügyelő bizottság tölti be. (270—3.2)

Az alapító levél V. pontja értelmében pályázhat minden vagyontalan és erkölcsi tekintetben kifogás alá nem eső torontálvármegyei lakosnak iskolaköteles leánygyermek, ki életének 6-ik évét elérte és 12 évét még be nem töltötte. Az ösztöndíj élvezetétől azonban, az ismétlődő tanköteles leányok ki vannak zárva.

A pályázati kérvények a folyó évi augusztus hó 15-ig Torontálvármegye hatóságához, mint az alapítvány felügyelőjéhez czimezve Nagyikinda város előljáróságánál nyujtandók be és a következő okmányokkal szerezendők fel:

8527. ki. sz. 1892. (274—1.1)

Árverési hirdetmény.

Nagybecskerek város tanácsa részéről ezennel közzététetik, hogy a nagyhid helyreállítása feletti munkálatoknak árlejtes útján leendő kiadása céljából határnapul 1892. évi június 20-án d. e. 9 órája tüzetik ki a városház épület II. tanácsnoki irodában, melyre vállalkozni szándékozók a költségvetésben megállapított 1700 frtnyi költségnek megfelelő 10 százalékos bantpénzzel ellátva ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételek és költségvetés az árverés napjáig a II-ik tanácsnoki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagybecskerek, 1892. évi június 14.

Krsztics János,
polgármester.

1. A folyamodó keresztlevele vagy annak hiteles másolata. 2. Szegénységi bizonyítvány. 3. Erkölcsi bizonyítvány a folyamodó szüleinek vagy gyámjának viselőjétől. 4. Helyhatósági bizonyítvány, melyszerint folyamodó ösztöndíj elnyerésére érdemesnek tartatik-e vagy sem. 5. Az illető járási, vagy városi orvos által kiállított igazolvány, a folyamodó egészségi állapotáról.

Megjegyeztetik, hogy a pályázati kérvények és okmányok a szegénységi bizonyítvány alapján bélyegmentesek s hogy a pályázat útján nyert ösztöndíjjak a növendék, mindaddig élvezi, a míg az iskolát látogatja, ez azonban a 12 éves kor befejeztével megszűnik, mert ezen életkoron túl még akkor sem élvezhetik az ösztöndíjat, ha a jelzett növendék ismétlő iskolájába járnak.

Megjegyeztetik továbbá, hogy az ösztöndíj élvezete megszűnik a) ha a növendék az intézet kötelekéből kilép, b) ha rossz magaviseletet tanusít, c) ha egy hónap alatt igazolatlanul kimarad.

Felhivatnak ennél fogva mindazon szülők és gyámok kik gyermekeiket illetve gondnokoltjaikat a „Raczkovits“-féle nagykikindai nőnevelő intézetbe felvétetni kívánják, hogy a fentiek szerint szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényüket a f. évi **augusztus hó 15-én** Nagyikinda város előljáróságánál annál is inkább benyujtsák, mivel a későbbben beérkezett kérvények figyelembe vételén nem fognak.

Nagybecskerek, 1892. évi június hó 7-én.

Alispáni hiv. távol:

Hegedüs, m. főjegyző.

1398. szám 1892.

(275—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alólirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járásbiróság 1356.-92. számú végzése által Mihajlovics Milan nagybecskereki lakos javára Jokovits János és Lenka farkasdi lakosok ellen 1500 forint tőke, ennek 1892. évi márczius hó 25-ik napától számítandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 67 forint 85 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 758 frtra becsült különféle butor és ágyneműek, továbbá egy hintó, egy taliga, 14 drb hordó, 2 kád, bolti állványok és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 1398.-92. sz. kiküldést rendelő végzés tolytán a helyszínen, vagyis Farkasdon adósok házánál leendő eszközlésére 1892. évi július hó 4-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. tcz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatul fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. tcz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Perlaszon, 1892. évi június hó 8. napján.

Engl Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

Pannonia szálloda

Budapest, Kerepesi-ut 7. sz.

Megnyitás f. é. június 1-én.

Ezen elsőrangú szálloda, mely nagy közkedveltségnek örvend, egész njonnan renováltatott és a legelőnyösebb és a legelegánsabban átalakított.

Ezen szálloda a t. c. utazó közönségnek minden megkívánt kényelmet nyújt és a legmagasabb igényeknek is megfelel. A szobák villanyos világítással vannak ellátva és a szobaárak láthatóan ki vannak függesztve. Nagyon elegáns olvasóterem és fürdőszobák, ugyszintén felvonó géplift (villamos szerkezet) vendégeim kényelmére berendezettek. A fenyves téli kert Budapest legszebb és legnagyobbjai közé sorozható és díszes chambres separeesi által kitzünik, ezáltal a magyar főváros egyik látványosságát képezve. (239—3.3)

Ezen szálloda a főváros legszebb pontján fekszik a központi indóház és nyugati pályaudvartól egyenlő távolságra fekszik a lovasut itt mentén, ennek egyik megállóhelyén.

Ezen szálloda elegáns éttermeiben a legkitünőbb ételek is italok szolgáltatnak ki és egy unjonnan berendezett kávéházzal is van egybekötve. Kérném tehát n. é. vendégeimet a nekem eddig tanusított jóindulatot ezentul is fenntartani és törekedni fogok ezt továbbra is kiérdemelni.

Kitünő tisztelettel

GLÜCK FRIGYES
szállodatulajdonos.